

»Aftur sól úr havi stígur...«

Hin frálíki sjónleikurinn »og tó skínur sólina« eftir Vald. Poulsen, hefur nú verið sýndur 7 ferðir fyrri fullur húsum í Sjöngleikarhúsinum í Havn, og væl hefur hann verið fagnaður — Sum lýsing aðra staðni í blaðnum sigur frá, verður hann uppfærtikin 4 ferðir enn, ið hvussu er.

A hesi myndini frá sjónleikinum siggjast: Magna í Stóru-stovu, Laura Joensen og Kirstin Danielsen.

MEÐAN STJØRNAN LÆKKAR

Fyrirv. týski forbundskanslarin dr. Konrad Adenauer hefur sent fyrstu bók av minnisriti sínum í bókabúðirnar — júst sum stjórna hansara er farin at lækka.

Fyrsta bók viðger árinu frá 1945 til 1953 og sigur frá hansara og lagnu Týsklands, frá tí hann í 1945 slapp leysur úr einum Gestapofongsl og hagar til hann átta ár seinri legði krans á grovina hjá tí ókenda amerikanska hermanninginum. Í hesum tíðarskeiðinum hevði hann arbeitt so væl, at Týskland aftur var komið at teljast millum aðrar tjóðir.

Bókin sigur sera litið um politiska livið »aftanfyrri kulissurnar« eins og teimum mongu torføru samráðingunum við teir sameindu um »sosialiseringina« av hinum soraða Týsklandi.

Hin vegin sparis hann ikki útöpin á javnaðarmenn, sum vóru í andstöðu til politikk hansara, og hann er alt annað enn vælforðaður um luf javnaðarmanna í endurreisingini av Týsklandi.

Lutverk Ludwig Erhards, sum leiddi Vesturtýskland inn á ein

C. Adenauer

liberalan økonomiskan polititikk, grundstöðið undir tí sokallaða wirtschafswunder, fer hann teðtliga um. Avgerðina um at seta í verk eina »sosiala marknaðar-ökonomie« í staðin fyrri eftirlits-politikkinn aftaná heimsbardagan, sum Erhard sigur er hansara verk, verður nú góðskrivað ökonomiska ráðnum í Frankfurt.

Heldur ikki er Adenauer serliga blíður við breitar, sum koyrdu hann úr borgarstjórasessinum í Koln í 1945. Adenauer sigur, at hetta varð gjørt av teirri orsök, at hann noktaði at fella troini á einum gronum oki kring býin — breitar vildu hava tey til brenni.

NYGGJA LANDSSJÚKRAHÚSIÐ

Uppsetingin av varnaveitingini á nýggja landsjúkrahúsinum er nú komin so langt, at teir hava sett hitan til. Tað koma tó at ganga útvið 2 ár, aðrenn alt tað sanitera arbeiðið er liðugt, uppsetan av vøskum o. t.

KULDIN

hefur verið beiskur í mongum londum, og so nógv er lagst niður, at ikki hefur verið framkomandi. Í Danmark hefur kavað so nógv, sum menn ikki minnst at hava kavað í november mánaða tey síðstu 24 árin. Fleiri bygdaskúlar eru stongdir, tí børnini sluppu ikki frá húsum. Tað eru máld upp í 16 kuldastig.

Kuldaveðrið er eisini komið hendavegin, hóast hann ikki enn hefur lagt nakran stórkava. Eini 2-4 kuldastig eru máld.

Óhapp hava fleiri verið í hálkuni, bæði bein- og ambrót.

Í ferðsluni eru fleiri skaðar hendir, tað hava tó ikki verið mannskaðar; tó annar skaði er nógvur. Í Eysturoynni vóru 16 ymisk bil-óhapp mánadagin og týsdagin.

NIELS FL. OLSEN,

Niels í Dali er deyður 95 ára gamal. Hann mundi vera elsti borgari í Havn.

Niels í Dali hefur í langa lívi sínum verið kendur sum ein duglur arbeiðsmaður bæði á sjógv og á landi. Hann hefur verið til skips og eisini fært skip, vrakari og útróðramaður, og eftir hann liggur síður búr, sum hann velti upp úr nýggjum.

Einki meinigheitsráðsval

verður í Havn. Tað var bert innkomin ein listi, tá tíðarfrestin var úti. Í flestum plássum verður nevtan heldur val, tá ikki fleiri listar enn ein eru innkomnir.

NØKUR ORÐ TIL M. J. Í SKÚLABLAÐNUM

Í skúlablaðnum fyrri oktober 1965 hefur ein, ið nevnr seg M. J., grein um lærarafelagsins limaskap í D. L. F. Tað er líkt til, at tað er eingin annar enn ein av okkara fremstu politikkarum, ið hefur skrivað hana.

Her hetta so, tá somir hetta seg ikki og alt ikki í einum fakfelagsblaði. Tað er eisini merkligt, at leiðslan fyrri skúlablaðið letur blaka eitt so internt felagsmál fram í alment blað og í hasum líki. — Alment er jú skúlablaðið —.

Eitt stendur fast og greitt, og tað er, at Føroya lærarafelag fyrst og fremst er fakfelag, og av øllum verður roknað sum slíkt.

Litið verður hildið um fakfelag, ið klikkjar aðrar stættir, tí at teir sækja sær limaskap, har teir halda seg kunna vinna sær stuðul og fyrri munir.

Somir tað seg skúlablaðnum at »heingja sjúkrasystrar og onnur upp« fyrri tað, um tey hava sakt sær limaskap í Danmark. Blaðið — greinskriverin — má vita, at nettupp lærarar sjálvir hava sakt og fingið sær stuðul í Danmark.

Høvdahagi

Í 1938 varð prestagóðsið skift út um Føroya land. Í teim flestu söknum var hendað jorð skift sundur millum menn á plássinum. Her í Skopun høvdu menn tað sosialu hugsjón, at høvdahagi, ið er norðasti partur av Sandoyinni og sostatt liggur fyrri norðan bygdina Skopun, skuldi koma at hoyra bygdini til; sostatt koma hvørjum borgara til gagn. Hesum sosiala máli vóru ca. 90 % við. Eg kann minnst tveir av bygdarmonnum okkara, ið vóru inni í hvørjum húsi við hesum lista, og teir vóru Haldan Joensen og Óla Kristjan Hansen. Teir eru ikki meir, men vit minnst teir við virðing.

Hagin kom sostatt at hoyra bygdini til; og her bleiv eitt hagastýri sett, sum tók við teimum ábyrgdum, sum fylgdu við.

Eg kann við miklari gleði siga, at væl var til at stjórna hesum á sosialari grund til gleði fyrri hvønn einstakan borgara, tá tann rætta stevnukskráin varð hildin uttan nakra misskiljing.

Høvdarhagi er átta merkur. Tað var skipað soleiðis, at røktarimaðurin fekk fjórðingin uppi á slottum og triðingin av rættini, sum er bjarglendi og hefur 30 áseyðir, síðan varð ullin skift millum húsholdingarnar, um heystið fekk hvør húsmaður ein seyð fyrri hálvan dagspris við lutakasti, peningurin varð settur á bók, sum allir húsfedarar áttu — fundur varð hildin á hvørjum ári, roknskapurin lagdur fram og hagastýri valt (rokn skapurin lá frammi í ca. 8 dagar)

Í 1952 var ogn hagans 15.000 kr. Tá stovnaðu skopningar útróðrafelagið og læntu 10.000 kr. av hesum peningi, ið skuldi gjaldast aftur

í 10 ár, og varð tað síðsta góldið í 1962.

Í ca. 4 ár hefur eingin hagafundur verið hildin, sostatt eingin roknskapur ligið frammi og húsfedararnir ongan kenskap til umstöðuna; men fyrri ca. 2 árum síðan gjørdi kommunan leigusáttmála við landbrúksráðið um hagan. Sostatt tekur kommunan ágóðan nú.

Leygarkvöldið tann 20. novbr, helt fyrrverandi formaður í hagastýrinum fund í dansustovuni og segði frá, at hetta var seinasti fundur hjá húsfedrunum og spurdi, hvat ið skuldi gerast við peningin, sum húsfedararnir í Skopun áttu, tað vóru 16.000 kr. (Tað vil siga 1000 kr. í 14 ár).

Tað vóru fleiri, sum bóðu skrivarin, sum er Gunleif Hentza um at leggja roknskapin fram í 8 dagar. Hesum var eingin áhugi fyrri. Eg fari at siga við tygum, Gunleif Hentze, hvat er hatta fyrri ein hugunnar háttur tygum hava? Tygum svara, at roknskapargranskarin hefur góðkent hann, og so vilja tygum hava ca. 100 mans at góðkenna hendað roknskap pá ein hálvan (Framhald á 3. síðu)

Rættleiðing

Í barnasendingini, sum Útvarpið hevði mikukvöldið, las Sverri Eg-holm úr innsendum brovum frá børnum, og í einum brævi kom orðið skreiða fyrri, ella hilla, sum tey siga í Suðri, legði Sverri aftur at, og spurdi Honnu Lisberg, um ikki var so. Jú, svaraði Hanna, tað siga tey flest alla staðni.

Eg ótaðist, at Hanna, sum er úr Suðuroy, uttan himpr váttaði hetta, Kann tað so vera, at hon ikki veit betur, skal tað verða fyrirligið. Men eg má ið hvussu er sum Suðuroyingur siga, at eg kenni einki til, at orðið hilla í samband við at skreiða, verður sagt í Suðri. Har orðið hilla hefur verið sagt í Suðri er í Hvalbæ og Sandvík, alla aðra staðni á oynni verður sagt skreiða.

Ikki so, tað er einki ilt í orðinum hilla, men rætt skal vera rætt.

Suðringur.

FYRILESTUR

UM SOSIALLÖGGÁVUNA

Seinasta leygarkvöld fyrrrekaði NORÐOYA JAVNAÐARFELAG fund í Klakksvík, har Claus Her-man, ríkisfultrúði, sera áhugavert og gjølliga greiddi frá tí føroysku sosiallögávuini. Umleið 70 fólk hoyrdu henda forvinnisliga fyrilestur.

Tveir filmir vóru vistir á fundinum — MØRURIN og BERLIN, KRÚTTUNNA EUROPA, ið báðir siga frá søgu, hendingum og dagliga livinum í hesum sundurlutaða stórbýi.

Villt Sørensen gav stutt, søguligt yvirliit yvir føroyska sosiallögávu-na.

NORÐOYA JAVNAÐARFELAG, sum nú telur meira enn 180 limir, hefur havt og fyrrrekar fundir á bygdunum í Norðoyum.

Seirra DAGUR

BRÚDLEYP. Leygardagin verða vígd í Klakksvík Hanna Nolsøe, skrivstovukvinna, Klakksvík, og Virgav Dalsgaard, kennari, Tórshavn.

Felags-samkoma

Leygarkvöldið 27. november kl. 20.00 verður felagssamkoma í Losjuni. Javnaðarahugað eru øll vælkomn.

SUBURSTREYMOYAR
JAVNAÐARFELAG